

«Søyle I-III» skulpturer laget i ulike tresorter som mahogny, valnøtt, kirsebærtre, eik og poppel.
Foto: MODERNE RUINER

Kunstnerne bak Moderne Ruiner, Elisabeth Engen, Astrid Findreng og Grethe Britt Fredriksen. Foto: ANNEMONA GRANN

De har trasket rundt på nedlagte industriområder på jakt etter hjemløse gjenstander

Kunstnergruppen Moderne Ruiner oppsøker gamle industriområder for å dokumentere hva som skjer med skrotede gjenstander der boligbygging har tatt over.

»Trondheim Utstilling

Siden 2009 har kunstnerne bak Moderne Ruiner, Astrid Findreng, Grethe Britt Fredriksen og Elisabeth Engen, observert og dokumentert de store endringene som har skjedd i enkelte bydeler i Trondheim og i Mandal.

Forlatte industribygg, etterkrigsarkitektur og verkstedhaller har blitt revet til fordel for bygging av leilighetskomplekser og kjøpesentre. Utstillingen «Hjemløse gjenstander» som nå presenteres ved Trøndelag senter for samtidskunst, TSSK, er en samling skulpturelle objekter basert på fotografier av gamle, utrangerte maskiner og gjenstander.

Bearbejder ruiner

– Utstillingen gir oss en påminnelse om vår nære historie som bare forsvinner, forteller Margrete Abelsen, utstillingsprodusent ved TSSK.

Hun sikter til at alle skulpturene og elementene i utstillingen er bearbejdelser av ruiner etter norsk industris gullalder. De tre kunstnerne har i en årrekke trasket rundt på nedlagte industriområder på jakt etter atmosfære, stemning og håndverk.

– Vi har undersøkt hjemløse gjenstander fra industrivirksomhet, ting som er utrangert, og som har havnet ut av sin sammenheng. Vi kjenner ikke funksjonen til disse gjenstandene, så vi ser dem utelukkende som abstrakte former og skulpturer, sier Fredriksen.

– Vi har også vært opptatt av å fortolke gjenstandene i ulike materialer. Det er ingen reproduksjoner her, alt har vært gjennom en rekke modeller og skisser på veien mot å bli en skulptur, sier Findreng.

I tre år har de jobbet med utstillingen som nå presenteres ved TSSK. De ulike elementene tilpasses rommene der de stilles ut slik at selve utstillingslokalet også blir en del av utstillingen.

– Selve gallerirommet har også

blitt bygget om for en best mulig presentasjon, supplerer Engen.

Ingen moralisering

Utstillingen ved TSSK er basert på to motivkretser. Den ene er fra Bergs Maskin på Lilleby der restaurant Credo holder hus i dag. Den andre er fra industriområdet Marnar Bruk i Mandal. Kunstnerne har også laget to filmer i 3D med disse tomme verkstedanleggene som utgangspunkt. Filmen om Lilleby har fått tittelen «Imperator» og vil bli vist utendørs ved Credo etter påske. Den andre filmen heter «Expirator» og vises under hele utstillingen i lokalene til TSSK i Fjordgata.

– Vi er enige om at vi ikke har et politisk budskap med det vi gjør. Vi er ikke ute etter å moralisere eller misjonere på noe vis, sier Engen.

– Vi ser formene som ligger der, kirkegårdene for maskiner, og dette kommer fra en tid da norsk industri var veldig mangfoldig. Dette er etterkrigstiden, og nå er nesten alt borte. Det er

Margrete Abelsen, utstillingsprodusent ved TSSK forran «Grønt hjørne». Foto: ANNEMONA GRANN

ingenting igjen av det store industriområdet som var på Lilleby. Og vi sier ikke at alt dette skulle ha blitt bevart, men vi observerer det som skjer, tilføyer Findreng.

– Det er en del av historien. Det har skjedd en total endring av samfunnet, og der industrien lå er det nå tettpakkeboligområder, sier Fredriksen, og fortsetter:

– Det er litt vemodig at alle fabrikkområdene i byen er borte, men vi ser jo selvsagt at langt fra alt var like bærekraftig eller helsemessig funksjonelt. Vi går ikke så mye inn i dette, selv om det ligger der som et bakteppe.

Egen 3D-teknikk

De har ulik kunstfaglig bakgrunn, men en felles plattform med respekt for håndverkstradisjoner. Og alle tre har god digital kompetanse. De lager filmer og bygger modeller i 3D.

– Vi har utviklet en egen hologramlignende teknikk med 3D-filmen vi viser under denne utstillingen, påpeker Engen.

Jobber sammen om alt

Da de startet kunstnerprosjektet «Moderne Ruiner» var det mer

som et utstillingssamarbeid, og de jobbet individuelt med tematikken. Med årene har de jobbet tettere og tettere sammen, og nå står alle tre bak hvert eneste arbeid. Alle har sitt avtrykk i hvert verk.

– Det er veldig flott å kunne jobbe så tett med kolleger. Det å utvikle en idé sammen med andre fører til en veldig kreativ og konstruktiv prosess, påpeker Fredriksen.

– Vi kommer lenger i prosessen når vi jobber tre sammen. Vi er kritiske underveis, og presser arbeidet videre og videre og slipper det ikke før det føles riktig for alle tre, sier Engen.

– Det er jo krevende på en helt annen måte fordi man må bli enig med flere, ikke bare seg selv. Og vi må bli helt enige, det er ingen flertallsbeslutninger her, avslutter Findreng.

Utstillingen «Hjemløse gjenstander» er den tolvte de har laget sammen siden oppstarten for elleve år siden.

Trøndelag senter for samtidskunst, 13. mars–18. april.